

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/194/2018
Identifikačné číslo spisu:	3715201848
Dátum vydania rozhodnutia:	27.08.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Bajánková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:3715201848.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Q. zastúpeného , advokátskou kanceláriou JUDr. Danica Birošová, s.r.o., so sídlom v Trenčíne, Piaristická 46, , proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Štúrova 2, o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jej nesprávnym postupom, vedenom na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn.3 C 77/2015, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 25. apríla 2018 sp. zn. 17 Co 306/2016, takto

rozhodol:

Dovolenie o d m i e t a.

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

.Žalobca sa žalobou doručitou Okresnému súdu Považská Bystrica (ďalej len „súd prvej inštancie“) 5. marca 2015 domáhal voči žalovanej zaplata náhrady škody vo výške 172 997,31,- Eur s príslušenstvom. Na odôvodnenie žaloby podanej podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“) uviedol, že podal podnet na Okresnú prokuratúru Považská Bystrica o preskúmanie Všeobecne záväzného nariadenia č.9/2012, ktorému Mestské zastupiteľstvo uznesením č.39/2015 nevyhovelo. Okresná prokuratúra Trenčín podala návrh na vyslovenie nesúladu VZN so zákonom, z dôvodu, že bolo prijaté účelovo, keď Mesto zvýšilo sadzbu minimálnej dane z 0,161 €/m² na 0,696 €/m², následne však prokuratúra zabrala tento návrh späť, konanie bolo zastavené. Vyslovil názor, že ak by konanie nebolo zastavené mal by reálnu šancu, aby súd vyslovil nesúlad VZN so zákonom a Mesto Púchov by muselo ako správca dane sadzbu znížiť a žalobca by si mohol uplatniť vzniknutú škodu voči Mestu.

2.Okresný súd Považská Bystrica rozsudkom zo 24. marca 2016 č. k. 3 C 77/2015-136 žalobu v celom rozsahu zamietol, a žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Rozhodnutie odôvodnil poukazom na ust. §3 ods.1 písm.d/, §9 ods..1,4, §15 ods.1, §16 ods.4 zákona č. 514/2003 Z.z., §3 ods.1,2, §19 ods.2 písm.a/, §20 ods.2 písm.b/, §21 ods.1 písm.a/, §23 ods.1,3 zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre, §250h ods.2 a §250zf ods.1 OSP. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že bolo povinnosťou

žalobcu preukázať, že došlo k nesprávnemu úradnému postupu zo strany prokuratúry v súvislosti so späťvzatím správnej žaloby, že mu vznikla škoda a príčinnú súvislosť medzi úradným postupom a škodou. Vyslovil, že prokurátor je oprávnený podať správnu žalobu a rovnako je oprávnený ju aj zobrať späť, preto nie je možné konanie prokurátora v rámci oprávnenia disponovať so žalobou hodnotiť ako nesprávny úradný postup. Súd prvej inštancie poukázal aj na to, že žalobca ako vlastník nehnuteľností v k.ú. Púchov je povinný platiť daň z nehnuteľností. Teda jeho daňová povinnosť by v prípade, ak by VZN neprekročilo koeficienty upravené zákonom bolo nižšia avšak nie nulová. Žaloba však nepreukázala aká by bola v tomto prípade jeho daňová povinnosť, teda nepreukázala ani to, že mu vznikla škoda v žalovanej sume.

3. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 25. apríla 2018 sp. zn. 17 Co 306/2016, rozsudok súdu prvej potvrdil a žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na správne skutkové i právne závery súdu prvej inštancie, s ktorými sa v plnom rozsahu stotožnil. Zdôraznil, že oprávnenia prokurátora vyplývajú zo zákona o prokuratúre. Je na prokurátorovi, či v prípade nevyhovenia jeho protestu podá správnu žalobu na súd, pričom po jej podaní je oprávnený touto žalobou disponovať, teda ju aj zobrať späť, ak po podaní žaloby nastanú na to dôvody. Dôvod, pre späťvzatie žaloby v danej veci prokurátor vzhliadol v tom, že Mesto Púchov prijalo všeobecne záväzné nariadenie, ktorým v podstate došlo k vyhoveniu jeho pôvodného protestu. Vychádzajúc z uvedeného vyslovil názor, takýmto postupom prokurátora nedošlo k žiadnemu porušeniu jeho povinností, vyplývajúcich mu zo zákona a jeho konanie nemožno hodnotiť ako nesprávny úradný postup, uzavrel odvolací súd.

4. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca. Navrhol, aby dovolací zrušil rozsudok odvolacieho súdu aj rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnil poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b/ CSP argumentujúc tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorú odvolací súd nesprávne právne posúdil, a táto otázka v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Právne otázky v dovolaní vymedzil nasledovne: „či je oprávnený prokurátor svojvoľne vziať späť svoju správnu žalobu, resp. za akých podmienok tak môže urobiť, aby nepoškodil práva iných osôb, v záujme ktorých koná“ a „do akej miery spadá do rozsahu nesprávneho úradného postupu aj spomínané rozhodovanie sa prokurátora ako účastníka správneho súdneho konania o ďalšom procesnom postupe vo veci, t.j. úkonov navonok vyzerajúcich procesne lege artis, im predchádza nesprávne vyhodnotenie právnych východísk determinujúcich k určitému procesnému úkonu či postupu“.

5. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že v prejednávanej veci nedošlo k nesprávnemu právnomu posúdeniu, nakoľko súdy nižších inštancií vecne správne aplikovali právo na zistený skutkový stav a svoje rozhodnutia riadne odôvodnili. Navrhla, aby dovolací súd dovolanie ako nedôvodné zamietol.

6. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 2 písm. b/ C.s.p.), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

7. V zmysle § 419 C.s.p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 C.s.p.

8. V zmysle § 421 ods. 1 C.s.p. je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

10. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 C.s.p.).

11. Žalobca podal dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom. Dovolací súd v tejto súvislosti uvádza, že žalobca v dovolaní síce tento dovolací dôvod uplatnil, ale nevymedzil ho spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 C.s.p. V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 C.s.p. nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 C.s.p. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sa pri jej riešení odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.), alebo ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p.) alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ C.s.p.).

12. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 C.s.p., musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnú (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnú otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 C.s.p. musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

13. Z obsahu podaného dovolania (článok 11 C.s.p. a § 124 ods. 1 C.s.p.) je zrejmé, že žalobca za právne otázky, od vyriešenia ktorých záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu považoval otázky dve a to:

13.1. Či je oprávnený prokurátor svojvoľne vziať späť svoju správnu žalobu, resp. za akých podmienok tak môže urobiť. Podľa názoru dovolacieho súdu však takto nastolená právna otázka nie je v prejednávanej veci z hľadiska § 421 ods. 1 C.s.p. relevantná, pretože od nej nezáviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým potvrdil ako vecne správne rozhodnutie súdu prvej inštancie. Z rozsudku súdu prvej inštancie (s ktorým sa stotožnil aj odvolací súd) vyplýva, že dôvodom pre zamietnutie žaloby bolo nenaplnenie zákonných predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu, keď oba sudy v základnom konaní mali za to, že prokurátor je oprávnený podať správnu žalobu a rovnako je oprávnený ju aj zobrať späť, a preto nie je možné konanie prokurátora v rámci oprávnenia disponovať so žalobou hodnotiť ako nesprávny úradný postup. Oba sudy teda zhodne dospeli k záveru, že prokurátor ako štátny orgán konal v rámci svojej kompetencie. Otázka či išlo o svojvôľu riešená nebola.

13.2. Či je nesprávnym úradným postupom úkon prokurátora (späťvzatie správnej žaloby) uskutočnený v konaní pred správnym súdom, ktorý je zákonom povolený, ale za situácie, ak prokurátor nesprávne vyhodnotí dôvody späťvzatia. Ani o tejto otázky nebolo závislé rozhodnutie odvolacieho súdu, pretože ako to vyplýva z bodu 13 a 14 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu dôvodom zamietnutia žaloby bola neexistencia nesprávneho úradného postupu zo strany dotknutého štátneho orgánu, keďže konal v súlade so zákonom. Dovolateľ otázku nastolil prvýkrát až v dovolaní, ktorá sa týka navyše hypotetických úvah o dôvodnosti uskutočneného procesného úkonu.

14. Ostatné námietky žalobcu dovolací súd vyhodnotil ako polemiku s právnym posúdením veci

odvolacím súdom. Sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v 421 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 432 ods. 2 C.s.p.

15. S poukazom na uvedené dovolací súd uzatvára, že v dovolaní žalobcu nie je dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 C.s.p. vymedzený spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 C.s.p., a preto ho odmietol podľa § 447 písm. f/ C.s.p. bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

16. Žalovaná bola v dovolacom konaní úspešná, a preto na základe ustanovenia § 453 ods. 1 s použitím § 255 ods. 1 CSP by mala (potenciálny) nárok na náhradu trov dovolacieho konania. Žalovanej však preukázateľne žiadne trovy dovolacieho konania nevznikli, a preto jej dovolací súd náhradu trov dovolacieho konania nepriznal.

17. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.